

Kommunstyrelsen

Motion – Begränsa momskompensation till privata anordnare

Motion den 15 mars 2021 från Fredrik Holmqvist m.fl. (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning i ärendet

Tomas Ottosson och Fredrik Holmqvist (V) har lämnat en motion till kommunfullmäktige i vilken motionärerna föreslår att Nacka kommun antar som princip att vid utbetalning av momskompensation till externa anordnare betala ut momskompensation i enlighet med av anordnaren redovisade momskostnader, dock maximalt 6 procent. Samtidigt föreslår motionärerna att om den externa anordnaren inte redovisar betald moms ska Nacka kommun begränsa momskompensationen till 2 procent.

Motionärerna menar att nuvarande modell att kommunen alltid betalar ut 6 procent i momskompensation kompenserar privata anordnare mer än de faktiska momskostnaderna. Ärendet har remitterats till kommunstyrelsens stadsledningskontor.

I en statlig översyn av momskompensationen 2015 konstateras att storleken på den dolda ingående momsen varierar mellan olika verksamheter. Utredningen ansåg att det vore av värde att ha en differentierad procentsats för olika verksamheter eftersom den faktiska momskompensationen varierar beroende på typ av verksamhet. På grund av gränsdragnings- och beräkningsproblem föreslog utredningen en enda schablonnivå för alla verksamheter.

Motionärernas förslag att kompensera externa utövare i enlighet med av anordnaren redovisade momskostnader, kommer att vara en administrativ process, både för den externa utövaren men framförallt för kommunen. Det kommer också att innefatta ett

kontrollmoment där kommunen måste kontrollera uppgifterna från de externa anordnarna så att kommunen betalar ut rätt ersättning. Förslaget i motionen kommer således att innebära en merkostnad för kommunen.

Förslagen i motionen

I motionen yrkas:

- att Nacka kommun antar som princip att vid utbetalning av momskompensation till externa anordnare betalar ut momskompensation i enlighet med av anordnaren redovisade momskostnader, dock maximalt 6 procent.
- att om den externa anordnaren inte redovisar betald moms ska Nacka kommun begränsa momskompensationen till 2 procent.

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Momskompensation avser kommuners kompensation till privata anordnare för ingående moms i deras icke momspliktiga verksamhet, som kommuner upphandlar eller bidrar till. Kompensationen handlar om momskostnader för privata anordnare inom de momsbefriade sektorerna; sjukvård, social omsorg och utbildning. Syftet är att uppnå konkurrensneutralitet mellan offentliga och icke-offentliga anordnare av tjänster inom dessa sektorer. Exempelvis kan en fristående skola som utför en momsbefriad utbildning inte dra av sin ingående moms för material, köpta tjänster och lokaler. En kommun har däremot full avdragsrätt för sina momskostnader inom den egna utbildningsverksamheten. Därmed uppstår en obalans i kostnaderna vid olika anordnare, i privat eller offentlig regi. För att motverka denna obalans kan kommuner erhålla momskompensation från staten.¹ I huvudsak en schablonberäknad ersättning med 6 procent av kostnaden för exempelvis friskoleverksamhet.² Schablonen som kommunen får bygger på att de momsbelagda kostnaderna är 30 procent av de totala kostnaderna. Syftet är att kommunen utan egen kostnad skall kompensera exempelvis fristående skolor för deras ingående moms.

Som motionärerna anger är momskompensationen i Nacka kommun 6 procent oavsett de faktiska momskostnaderna inom respektive verksamhetsområde eller verksamhet. Momskompensation på 6 procent ingår i alla checkersättningar till privata anordnare. I Finansdepartementets utredning Översyn av ersättning till kommuner och landsting för s.k. dold mervärdesskatt (SOU 2015:93) konstateras att storleken på den dolda ingående moms varierar mellan olika verksamheter. Den är till exempel högre inom utbildning än inom social omsorg. Genomsnittligt är den faktiska ingående moms lägre än den schablonnivå som används uppåtgående till 6 procent. Utredningen anser att det vore av värde att ha en differentierad procentsats för olika verksamheter eftersom den faktiska moms-

---

¹ Kommuner har rätt att återsöka medel från Skatteverket för momskompensation som ges till privata anordnare.

² Inom utbildningsområdet är det särskilt reglerat att ersättningen till enskild huvudman för dold moms ska utgå med 6 procent eller 18 procent av lokalkostnaderna och 5 procent av övriga kostnader. För övriga verksamheter uppåtgående 6 procent. Denna procentsats regleras i förordning 2005:811 om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

kompensationen varierar beroende på typ av verksamhet. På grund av gränsdragnings- och beräkningsproblem föreslog utredningen en enda schablonnivå för alla verksamheter.³

Staten konstaterar således att det är svårt att sätta olika procentsatser pga gränsdragnings- och beräkningsproblem. Stadsledningskontoret anser att det inte är lättare för kommunen att sätta dessa gränser utan ökade resurser för ändamålet.

Motionärernas förslag är att kompensera externa utövare i enlighet med av anordnaren redovisade momskostnader, inte efter någon annan schabloniserad procentsats. Att hantera de faktiska momskostnaderna kommer att vara en administrativ process, både för den externa utövaren men framför allt för kommunen. Det kommer också att innefatta ett kontrollmoment där kommunen måste kontrollera uppgifterna från de externa anordnarna så att kommunen betalar ut rätt ersättning.

Den schabloniserade ersättningen betalas idag ut som ett påslag till checken och återsöks sedan från staten och är kostnadsmässigt neutralt för kommunen. Det är enkel process utan några större administrativa insatser. Att införa en momskompensation i enlighet med motionen där anordnaren ansöker för sin faktiska momskostnad kommer att kräva administrativa resurser av kommunen och som kommer att behöva finansieras. Förslaget i motionen kommer således att innebära en merkostnad för kommunen. Med ovanstående som bakgrund förslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen förslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till att avslå motionen innebär inga ekonomiska konsekvenser. Skulle motionen bifallas innebär det att kommunen måste öka sina administrativa resurser för att hantera momskompensationen.

Konsekvenser för barn

Utifrån styrprincipen konkurrensneutralitet är det viktigt att privata och kommunala anordnare har lika villkor för att erbjuda Nackas barn och unga god utbildning och omsorg. Detta förändras inte utifrån förslaget till beslut i ärendet.

Bilaga

1. Motion - Begränsa momskompensation till privata anordnare

Victor Kilén
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Jörn Karlsson
Ekonomi- och finansdirektör
Stadsledningskontoret

---

³ Enligt utredningen borde en lämplig nivå för ersättning vara 5 procent, det vill säga en sänkning från 6 procent. Beräkningen grundar sig på en genomsnittlig nivå för samtliga verksamhetsområden på 4,7 procent.